

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Odajiu Traian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 martie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Odajiu Traian Victor, *născut la 21 august 1978, originar și domiciliat pe str. N. Iorga 16/18, mun. Bălți.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.04.2014 – 12.06.2014;

Instanța de apel: 08.08.2014 – 11.03.2015;

Instanța de recurs: 10.08.2015 – 28.10.2015.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 12 iunie 2014, Odajiu T. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, la 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt* a constatat că, la 01 martie 2014, aproximativ la ora 10:50, aflîndu-se pe str. Ștefan cel Mare 39 din mun. Chișinău, în incinta lombardului SRL „Service-Prof”, acționînd cu intenția de a sustrage deschis bunurile altei persoane, folosindu-se de faptul că Dediu V. avea încredere în el și s-a adresat la el cu rugămintea privind acordarea ajutorului pentru a vinde tableta de marca „Samsung Galaxy Tabs2 P3100” de model „Poket Book”, la prețul de 1400 lei, sub pretextul verificării stării tehnice a primit de la Dediu V. tableta dată, după care a părăsit încăperea în grabă mare și ignorînd cerințele ultimului de a restitui bunul. Respectiv Odajiu T. a sustras în mod deschis tableta și cu bunul

sustras a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate Dediu V. o daună în proporții considerabile.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2), lit. f) Cod penal, jaful, adică *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, inculpatul Odajiu T. și de către avocatul Dragan P. în numele inculpatului.

3.1. Procurorul, în apelul declarat, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul Odajiu T. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, la 5 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, fără aplicarea amenzii.

În motivarea cerințelor sale, procurorul a indicat că, prima instanță corect a stabilit starea de fapt și de drept a activității infracționale a inculpatului, calificându-i acțiunile în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal și numindu-i o pedeapsă în corespundere cu cerințele art. 61, 75 Cod penal, însă incorect a stabilit tipul penitenciarului în care inculpatul urmează să ispășească pedeapsa. Respectiv, la stabilirea tipului penitenciarului, prima instanță nu a luat în considerație faptul că, inculpatul, anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni similare, mai mult ca atât, acesta a săvârșit o nouă infracțiune, având antecedente penale nestinse.

În atare circumstanțe procurorul a solicitat stabilirea executării pedepsei în penitenciar de tip închis.

3.2. Inculpatul Odajiu T. prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței, rejudecare cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia acesta să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute la 187 alin. (2) lit. f) Cod penal.

În motivarea apelului, inculpatul a indicat că, el nu a avut intenția de a sustrage tableta. Din motivul verificării stării tehnice a acesteia, l-a luat acasă, fără a fi achitat. În momentul când s-a întors la partea vătămată pentru a achita bunul, a fost reținut de către organele de poliție, și nu a mai avut posibilitatea de a-i transmite părții vătămate suma de bani în schimbul tabletei.

3.3. Prin cererea de apel declarată, avocatul inculpatului a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, recalificarea infracțiunii în baza art. 190 alin. (1) Cod penal și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia procesul penal intentat în privința lui Odajiu T. în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, să fie încetat pe motivul împăcării părților.

În susținerea solicitărilor sale, apelantul a indicat că, prima instanță la pronunțarea sentinței nu a luat în considerație faptul că inculpatul și-a recunoscut vina, a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, iar partea vătămată l-a iertat

pentru cele săvârșite, drept urmare la moment nu are pretenții materiale și morale față de acesta.

De asemenea, avocatul inculpatului a mai menționat că pentru partea vătămată prejudiciul cauzat nu a fost considerabil, respectiv a considerat că acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, deoarece nu a fost confirmată intenția inculpatului de a sustrage bunul și faptul cauzării daunelor în proporții considerabile în urma săvârșirii infracțiunii, mai mult ca atât, toate probele administrate dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii de escrocherie.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 martie 2015 apelurile declarate de inculpat și de avocatul Dragan P. în numele acestuia au fost respinse ca fiind nefondate, iar apelul procurorului a fost admis integral cu casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpatul Odajiu T. s-a considerat condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal și s-a stabilit pedeapsa sub formă de 5 ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

5. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că concluzia primei instanțe privind vinovăția inculpatului este bazată pe probe pertinente, concludente și utile, care coroborează între ele și confirmă în afara oricărui dubiu vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal.

În continuarea aceleiași idei, instanța de apel a mai indicat că, nu poate reține ca fiind plauzibil argumentul apărării privind recalificarea acțiunilor făptuitorului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, din considerentul că în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, care se manifestă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, creată printr-o falsă reprezentare a realității, pentru a realiza transmiterea voită a bunului.

Prin urmare, potrivit circumstanțelor cauzei, instanța de apel a constatat că partea vătămată nu a fost indusă în eroare de către inculpat, ci invers în mod deschis prin transmiterea benevolă a bunului, i-a sustras tableta și a fugit de la locul săvârșirii infracțiunii, iar din aceste motive instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge solicitarea avocatului inculpatului privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal.

În acest context, instanța de apel a menționat că, recalificarea acțiunilor inculpatului într-o altă infracțiune nu este posibilă, drept urmare nu poate avea loc împăcarea părților, deoarece la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 109 Cod penal, din considerentul că infracțiunea comisă de către Odajiu T. face parte din categoria infracțiunilor grave, iar împăcarea părților este posibilă doar în cazul săvârșirii unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave.

Referindu-se la solicitările procurorului indicate în apelul declarat, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a stabilit categoria pedepsei și termenul

executării acesteia, conducându-se de prevederile 61 Cod penal, la fel și de principiile individualizării pedepsei și de criteriile generale de individualizarea pedepsei prevăzute de art. 7 și 75 Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, prima instanță a stabilit inculpatului o pedeapsă în limitele sancțiunii normei penale, care rezultă a fi echitabilă faptelor comise, dar și racordată la datele privind personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere de la legea penală.

Totodată, instanța de apel a conchis că, categoria penitenciarului a fost incorect stabilită de către prima instanță.

Însă a considerat că prima instanță incorect a stabilit tipul penitenciarului în care inculpatul își va executa pedeapsa.

Motivând că, prin sentința Judecătorei Bălți din 28 octombrie 2004, Odajiu T. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani. În baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa numită s-a adăugat parțial pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 05 mai 2004, prin care a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis. Sentința dată a fost menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 27.04.2005. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 iulie 2005 a fost admis recursul în anulare declarat de acuzatorul de stat, a fost casată decizia Curții de Apel Bălți din 27 aprilie 2005 și sentința Judecătorei Bălți din 28 octombrie 2004 în partea stabilirii pedepsei inculpatului, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre prin care inculpatului Odajiu T. i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani 6 luni cu executare în penitenciar de tip închis.

Astfel, reieșind din cele enunțate instanța de apel a enunțat că, la momentul săvârșirii prezentei infracțiuni, inculpatul Odajiu T. se afla în stare de recidivă, din motiv că nu a expirat termenul prevăzut de art. 111 alin. (1) pct. h) Cod penal, pentru stingerea antecedentelor penale. Potrivit prevederilor legale menționate, se consideră fără antecedente penale, persoanele condamnate pentru săvârșirea unei infracțiuni din categoria celor grave, dacă au trecut 6 ani după executarea pedepsei. În cazul dat, termenul de 6 ani nu a expirat, ceea ce conform art. 34 Cod penal, constituie recidivă de infracțiuni, iar potrivit art. 72 alin. (4) Cod penal, persoanele care au comis infracțiuni ce constituie recidivă execută pedeapsa cu închisoarea în penitenciare de tip închis.

Din considerentele menționate supra, instanța de apel a conchis că apelul declarat de către acuzatorul de stat este întemeiat și urmează a fi admis, iar apelurile inculpatului și a avocatului acesteia sunt nefondate și urmează a fi respinse.

6. Inculpatul Odajiu T. nefiind de acord cu decizia instanței de apel a atacat-o cu recurs ordinar solicitînd casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri mai blînde.

În motivare, recurentul menționează că instanțele inferioare la stabilirea pedepsei nu au ținut cont de faptul că, el s-a împăcat cu partea vătămată și aceasta nu are nici o pretenție față de el. Mai mult ca atît el nu a avut intenția de a sustrage tableta, dar de a verifica starea tehnică a acesteia. Iar potrivit materialelor cauzei penale se constată cu certitudine că partea vătămată fiind invalid a înțeles greșit faptul controlului prealabil a stării tehnice a tabletei, crezînd greșit că inculpatul are intenția de a sustrage bunul.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat pe dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, acuzatorul de stat a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către inculpatul Odajiu T., menționînd că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece criticele recurentului nu au fost argumentate conform exigențelor stipulate de art. 427 din Codul de procedură penală.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Așadar, Colegiul penal verificînd textul recursului declarat, constată că alegațiile recurentului, deși nu au fost invocate expres, se încadrează în temeiul de casare prevăzut de pct. 10) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci cînd instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, recurentul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei acestuia, menționînd că instanțele de fond la stabilirea pedepsei nu au ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și au individualizat greșit pedeapsa,

stabilindu-i o pedeapsă prea aspră, din care considerente, solicită aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea stabilită prin decizia contestată.

În continuare, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că instanța de apel corect a stabilit pedeapsa inculpatului, conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs reține ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că pedeapsa stabilită acesuia este prea aspră, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că infracțiunea este săvârșită cu intenție directă, inculpatul nu este la prima sa condamnare și mai mult ca atât, inculpatul a profitat de starea de vulnerabilitate a părții vătămate, ultimul fiind invalid.

Aceste împrejurări evidențiază faptul că, inculpatul nu se află pentru prima dată pe banca de acuzați, fiind anterior în conflict cu legea, și care la momentul comiterii infracțiunii avea antecedente penale nestinse. Drept urmare, inculpatului i s-a stabilit o pedeapsa pentru recidivă de infracțiuni în conformitate cu prevederile art. 82 Cod penal.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că acesta nu a tras concluziile necesare din condamnările precedente, fiind absolut necesar izolarea acestuia de societate cu executarea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea normei incriminate .

Cît privește argumentul enunțat de către recurent, precum că instanțele de fond nu au apreciat faptul că el și cu partea vătămată s-au împăcat, și ultimul nu are pretenții față de el, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat și accentuează că gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat nu cade sub incidența infracțiunilor admisibile pentru aplicarea prevederilor art. 109 Cod penal.

De asemenea se menționează faptul că, instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra acestui fapt, analizând circumstanțele cauzei prin prisma prevederilor statuate la art. 109 Cod penal.

În contextul dat, Colegiul penal reține ca fiind temeinice și legale aprecierile instanței de apel în acest sens, care a menționat că: „ în cazul săvârșirii unei infracțiuni grave, institutul împăcării, prevăzut la art. 109 Cod penal nu este aplicabil, iar în speța dedusă judecării suntem în prezența unei asemenea situații.” Deci, instanța de recurs respinge argumentul inculpatului invocat ca fiind nefondat și lipsit de temei legal.

În susținerea soluției adoptate, instanța de recurs punctează că, pedeapsa închisorii aplicată de către instanța de apel, cu executare în regim de detenție în penitenciar de tip închis, a fost stabilită corespunzător prevederilor legale prescrise la art. 74 alin. (4) Cod penal, iar mărimea acesteia corespunde gravității faptei comise și valorii sociale la care se atentează prin comiterea infracțiunii.

În concluzie, instanța de recurs de recurs menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicată condamnatului, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

În acest context, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către inculpatul Odajiu T., dat fiind faptul că motivele invocate sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul **Odajiu Traian Victor**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 martie 2015, în propria cauza penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 27 noiembrie 2015.

Președinte

URSACHE Petru

Judecători

NICOLAEV Ghenadie

MORARU Petru